

U 23/2016 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om ett förslag (utkast) till kommissionens förordning om ändring av förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (ändring av den allmänna gruppundantagsförordningen angående statligt stöd)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag (utkast) av den 7 mars 2016 till kommissionens förordning om ändring av förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget samt en promemoria om förslaget.

Helsingfors den 19 maj 2016

Justitie- och arbetsminister Jari Lindström

Konsultativ tjänsteman Liisa Lundelin-Nuortio

ARBETS- OCH NÄRINGS-
MINISTERIET

PROMEMORIA

19.5.2016

UTKAST TILL FÖRSLAG TILL KOMMISSIONENS FÖRORDNING OM ÄNDRING AV FÖRORDNING (EU) NR 651/2014 GENOM VILKA VISSA KATEGORIER AV STÖD FÖRKLARAS FÖRENLIGA MED DEN INRE MARKNADEN ENLIGT ARTIKLARNA 107 OCH 108 I FÖRDRAGET (ÄNDRING AV DEN ALLMÄNNA GRUPPUNDANTAGS-FÖRORDNINGEN)

1 Förslagets bakgrund och syfte

Europeiska unionens regler för statligt stöd är en del av unionens konkurrensrätt vars syfte är att garantera jämlika konkurrensförhållanden inom EU-området. Om statligt stöd och deras kontroll fastställs i artiklarna 107–109 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Europeiska unionens regler för statligt stöd berör alla stöd som beviljas av offentliga myndigheter och som uppfyller kriterierna för statligt stöd i EUF-fördragets artikel 107 punkt 1: stödet har beviljats av offentliga medel, det är selektivt, snedvrider eller hotar att snedvrída konkurrensen och påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

EU:s kontroll av statligt stöd ingår i Europeiska kommissionens befogenheter. Grundprincipen för kontrollen av statligt stöd är att medlemsstaterna ska anmäla om statligt stöd till kommissionen (EUF-fördraget artikel 108, punkt 3) och att kommissionen har exklusiv befogenhet att avgöra om stödet lämpar sig för den inre marknaden. Medlemsstaterna får inte verkställa stödordning eller enskilda stöd innan kommissionen gett sitt tilltycke.

Syftet med kommissionens kontroll av statligt stöd är att försäkra att reglerna för statligt stöd tillämpas konsekvent i unionen. Kommissionen ska underrättas om statligt stöd för att man ska kunna försäkra sig om att stödet främjar målen för EU:s allmänna intressen och att stöden snedvrider konkurrensen på EU:s inre marknad så lite som möjligt. Kontrollen av statligt stöd försäkrar företag som är verksamma inom EU jämlika verksamhetsförhållanden oberoende av i vilken medlemsstat de är placerade. Målet är också att minimera stödkonkurrensen mellan medlemsstaterna.

Det ingår ändå betydande undantag i skyldigheten att göra förhandsanmälan om statligt stöd. Det centralaste undantaget är den av kommissionen förordnade allmänna gruppundantagsförordningen (kommissionens förordning (EU) Nr 651/2014 av den 17 juni 2014, genom vilka vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med inre den marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget; senare gruppundantagsförordningen). I gruppundantagsförordningen fastställs de förutsättningar på basis av vilka statligt stöd lämpar sig för den inre marknaden och då kan medlemsstaterna ta i bruk en statlig stödåtgärd som uppfyller förutsättningarna i gruppundantagsförordningen utan kommissionens förhandsgodkännande. Kommissionens befogenhet att tillåta gruppundantag grundar sig på den så kallade bemyndigandeförordningen (rådets förordning (EU) 2015/1588 av den 13 juli 2015, om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på vissa slag av övergripande statligt stöd (kodifiering)). Enligt bemyndigandeförordningen kan kommissionen tillåta gruppundantag inom områden där den har tillräcklig erfarenhet för att fastställa allmänna kriterier för förenlighet. Gruppundantagen berör områden och former av stöd där kommissionen har rikligt med erfarenhet av bedömning av statligt stöd och som främjar EU:s mål och den allmänna ekonomiska utvecklingen. En sammanfattad anmälan om stödåtgärder i enlighet med gruppundan-

tagsförordningen ska skickas till kommissionen i efterhand, och kommissionen kontrollerar också iakttagandet av förutsättningarna i gruppundantagsförordningen i efterhand.

Reformen av gruppundantagsförordningen var en central del av totalreformen av EU:s regler för statligt stöd som genomfördes under 2012–2014. Gruppundantagens tillämpningsområde utvidgades avsevärt i detta sammanhang: gruppundantagsförordningen omfattar härfter flera nya kategorier av stöd, och förordningens tillämpningsområde har utvidgats till projekt och stöd av större eurobelopp (se U 7/2014 rd). Syftet med reformen var att underlätta de förfaranden som hänför sig till statligt stöd, rikta resurser från kommissionens kontroll av statligt stöd till de stöd som mest snedvrider konkurrensen och möjliggöra snabbare bruktagning av statligt stöd som stöder EU:s mål i medlemsstaterna. Kommissionen har inofficiellt som mål att 90 procent av medlemsstaternas statliga stödåtgärder skulle omfattas av gruppundantagsförordningen. Enligt beräkningen som kommissionen presenterade våren 2016 och som grundar sig på tillämpandet av den nya gruppundantagsförordningen hittills har detta mål förverkligats. Den nuvarande förordningen gäller till utgången av 2020.

Det bör observeras att det att en åtgärd inte omfattas av tillämpningsområdet för gruppundantagsförordningen alltså inte betyder att stödet skulle vara förbjudet enligt EU:s regler om statligt stöd; i gruppundantagsförordningen regleras endast undantaget från skyldigheten att göra en förhandsanmälan om stöd. Godkännande av statliga stöd som inte omfattas av tillämpningsområdet bedömer kommissionen på grund av anmälan för förhandsgodkännande med stöd av de riktlinjer och ramar för statligt stöd som den angivit eller direkt med stöd av grundfördraget. Gruppundantagsförordningens centrala syfte är att underlätta det administrativa förfarande som hänför sig till statliga stöd.

Kommissionen publicerade den 7 mars 2016 ett utkast till förordning om ändring av gruppundantagsförordningen och inledde ett offentligt samråd gällande ärendet (HT.4691). Ändringsförordningen skulle utvidga gruppundantagsförordningens tillämpningsområde att ytterligare omfatta investeringsstöd som beviljas hamnar och regionala flygplatser. Dessutom ingår i kommissionens utkast till förslag flera andra, delvis mindre eller tekniska ändringar. Ändringen och utvidgandet av gruppundantagsförordningen är en del av kommissionens REFIT (Regulatory Fitness and Performance)-program som strävar efter att förenkla EU:s lagstiftning och minska kostnaderna som förorsakas av reglementeringen.

2 Förslagets huvudsakliga innehåll

Investeringsstöd för flygplatser och hamnar

De mest betydande ändringarna som kommissionen föreslår till den gällande gruppundantagsförordningen berör utvidgande av tillämpningsområdet att omfatta investeringsstöd för regionala flygplatser, det vill säga flygplatser med en genomsnittlig årlig passagerarvolym på högst tre miljoner passagerare, samt investeringsstöd för kust- och inlandshamnar. Enligt bemyndigandeförordningen för statliga stöd kan kommissionen undantaga stöd från skyldigheten att göra en förhandsanmälan till infrastrukturen som stöder målen i EU:s allmänna intressen. I den gällande gruppundantagsförordningens ingress konstateras att kommissionen kan ompröva förordningens tillämpningsområde utgående från tillräcklig praktiskt tillämpningserfarenhet och att särskilt kommissionen kommer att utveckla förutsättningarna att bevilja undantag som berör hamn- och flygplatsinfrastruktur. Kommissionen anser nu att den har tillräcklig tillämpningserfarenhet för att inbegripa flygplatser och hamnar i gruppundantagsförordningen.

I tillämpningsförutsättningarna för gruppundantagsförordningen som ingår i kommissionens förslag har i investeringsstöden för flygplatser beaktats de av kommissionens år 2014 angivna riktlinjerna för statligt stöd för flygplatser och flygbolag (2014/C 99/03) samt den erfarenhet

U 23/2016 rd

som fås från tillämpandet av riktlinjerna för de investeringsstöd för flygplatser som förhandsanmälts. Kommissionen har inte tidigare fastställt särskilda regler för statligt stöd som berör hamnar, men har godkänt otaliga investeringsstöd för hamninfrastruktur direkt utgående från grundfördraget.

Europeiska unionens regler för statligt stöd berör alla stöd som beviljas flygplatser och hamnar av offentliga myndigheter och som uppfyller kriterierna för statligt stöd i EUF-fördragets artikel 107 punkt 1 (stödet har beviljats av offentliga medel, det är selektivt, snedvrider eller hotar att snedvrider konkurrensen och påverkar handeln mellan medlemsstaterna). Inkluderande av investeringsstöd som beviljas flygplatser och hamnar i gruppundantagsförordningen möjliggör beviljande av stöden i fråga till medlemsstaterna utan kommissionens förhandsgodkännande, om förutsättningarna i gruppundantagsförordningen uppfylls. Förändringen berör det tillämpade förfarandet för statliga stöd och utvidgar på så sätt varken beviljandet eller bruktagandet av offentliga stöd. Kommissionen övervakar i efterhand att stöd som beviljats utgående från gruppundantagsförordningen uppfyller förutsättningarna som EU:s regler för statligt stöd fastställer. Det ska även observeras att driftstöd som beviljas flygplatser och hamnar inte kommer att omfattas av gruppundantagsförordningen.

I artikel 56 a skulle de tillämpade förutsättningarna för beviljande av investeringsstöd för regionala flygplatser utgående från gruppundantagsförordningen fastställas. Den stödda investeringen skulle på medellång sikt ha tillfredsställande framtidsutsikter för användning av flygplatsens kapacitet på grundval av rimliga trafikprognoser. Flygplatsen skulle vara öppen för alla potentiella användare, och om kapaciteten skulle vara fysiskt begränsad ska tilldelningen ske på grundval av relevanta, objektiva, transparenta och icke-diskriminerande kriterier.

Enligt gruppundantagsförordningen får investeringsstöd inte beviljas en flygplats som är belägen inom samma tillgänglighetsområde (100 km/60 min.) som en annan flygplats från vilken det bedrivs regelbunden lufttrafik (såsom avses i artikel 2.16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1008/2008); denna avgränsning skulle ändå inte gälla investeringsstöd till mindre flygplatser med en årlig passagerarvolym på högst 50 000. Gruppundantagsförordningen skulle inte gälla investeringsstöd till flygplatser vars genomsnittliga årliga passagerarvolym är mer än tre miljoner passagerare eller genomsnittliga årliga godsvolym är mer än 200 000 ton på det sätt som fastställs i förordningen. Stöd skulle inte få beviljas för omlokalisering av befintliga flygplatser eller för etablering av en ny passagerarflygplats.

De stödberättigande kostnaderna ska vara de kostnader som avser investeringar i flygplatsinfrastruktur. Om flygplatsens genomsnittliga årliga passagerarvolym är mellan en och tre miljoner passagerare, får investeringsstödet belopp enligt kommissionens förslag inte överstiga 50 procent av de stödberättigande kostnaderna. Om flygplatsens genomsnittliga årliga passagerarvolym är högst en miljon passagerare, får investeringsstödet belopp enligt kommissionens förslag inte överstiga 75 procent av de stödberättigande kostnaderna. De högsta tillåtna stödnivåerna kan dessutom höjas med 20 procentenheter för flygplatser som är belägna i EU:s avlägsna områden. Med avlägsna områden avses bland annat öar som ingår i en medlemsstats territorium samt glest befolkade områden (gruppundantagsförordningen artikel 2.7).

Artikel 56 b skulle gälla investeringsstöd som beviljas kusthamnar och artikel 56 c investeringsstöd som beviljas inlandshamnar. För både kusthamnar och inlandshamnar del skulle de stödberättigande kostnader utgöras av investeringskostnader, inbegripet planeringskostnader, för byggande eller uppgraderande av hamnarnas infrastruktur och suprastruktur, men undantag av rörlig utrustning. Stödberättigande kostnader skulle också vara byggande eller uppgraderande av infrastruktur för tillgänglighet, inbegripet alla muddringsarbeten förutom underhållsmuddring, särskilt avsedd för hamninfrastruktur som används i kommersiellt syfte. Investeringskostnader som avser annan verksamhet än transportverksamhet (däribland indust-

U 23/2016 rd

riella produktionsanläggningar som är verksamma inom hamnområdet samt kontor eller butiker) är inte stödberättigande.

Kommissionen föreslår att stödet för byggande eller uppgraderande av infrastruktur eller suprastruktur i kusthamnar inte får överstiga

- a) 100 procent av de stödberättigande kostnaderna, om de stödberättigande kostnaderna uppgår till högst 20 miljoner euro,
- b) 80 procent av de stödberättigande kostnaderna, om de stödberättigande kostnaderna överstiger 20 miljoner euro och uppgår till högst 50 miljoner euro,
- c) 50 procent av de stödberättigande kostnaderna, om de stödberättigande kostnaderna överstiger 50 miljoner euro och uppgår till högst 100 miljoner euro,
- d) 50 procent av de stödberättigande kostnaderna, om de stödberättigande kostnaderna uppgår till högst 120 miljoner euro för kusthamnar som ingår i arbetsplanen för en stamnätskorridor enligt artikel 47 i förordning 1315/2013.

De maximala stödnivåer som fastställs i leden b, c och d får höjas med 10 procentenheter för investeringar i stödområden som uppfyller villkoren i artikel 107 punkt 3 a i grundfördraget och med 5 procentenheter för investeringar i stödområden som uppfyller villkoren i artikel 107 punkt 3 c. I Finland är områden som avses i punkt 3 c i praktiken glest befolkade områden (Östra och Norra Finland).

Stödet för de investeringar för byggande eller uppgraderande av infrastruktur för tillgänglighet för kusthamnsinfrastruktur som används i kommersiellt syfte får inte överstiga 100 procent av de stödberättigande kostnaderna.

Investeringsstödet för inlandshamnar kunde vara högst 100 procent av de stödberättigande kostnaderna.

Enligt kommissionens förslag anses en investering som inleds av stödmottagaren i hamnen inom en period av tre år utgöra en del av ett enda investeringsprojekt.

Varje koncession eller annat uppdrag till en tredje part att uppföra, uppgradera, driva eller hyra hamninfrastruktur och hamnsuprastruktur ska tilldelas på ett öppet, transparent och icke-diskriminerande sätt, med vederbörligt beaktande i tillämpliga fall av unionens regler för offentlig upphandling och för kusthamnarnas del förordningen om inrättande av en ram för tillträde till marknaden för hamntjänster och för finansiell insyn i hamnar som för tillfället behandlas i Europaparlamenten och rådet. En koncession eller ett annat uppdrag till en tredje part att hyra eller driva infrastrukturen får enligt kommissionens förslag inte överstiga 30 år.

Hamninfrastrukturen ska göras tillgänglig för intresserade användare på ett öppet, transparent och icke-diskriminerande sätt. Det pris som tas ut för användning av infrastrukturen ska motsvara marknadspriset.

För varken flygplatser eller hamnar får investeringsstödet belopp överskrida skillnaden mellan de stödberättigande kostnaderna och rörelseresultatet för investeringen (inkomsterna), det vill säga finansieringsbristen som hänför sig till investeringen. Rörelseresultatet ska dras av från de stödberättigande kostnaderna på förhand, på grundval av rimliga beräkningar, eller i efterhand genom en återvinningsmekanism.

Investeringsstöd som beviljats hamnar och flygplatser skulle fortsättningsvis förhandsanmälas till kommissionen om stödbeloppet överskrider det tröskelvärde för anmälan som fastställs i artikel 4 i gruppundantagsförordningen. Kommissionen föreslår att tröskelvärdet för anmälan av investeringsstöd för flygplatser skulle vara de i artikel 56 a fastställda procentuella maximala stödnivåerna i förhållande till de stödberättigande kostnaderna. Som tröskelvärde för anmälan av investeringsstöd för kusthamnar föreslår kommissionen 100 miljoner euro per investeringsprojekt och på motsvarande sätt 120 miljoner euro, om hamnen ingår i arbetsplanen för en stamnätskorridor enligt artikel 47 i förordning 1315/2013. För inlandshamnarnas del skulle tröskelvärdet för en anmälan vara 20 miljoner euro per investeringsprojekt.

Andra centrala ändringsförslag

Därtill ingår i kommissionen förslag flera andra ändringar i den gällande gruppundantagsförordningen. Ändringarna är emellertid delvis av ringa eller teknisk betydelse.

Anmälningströskelvärdena (artikel 4) för stöd beviljade för kultur och bevarande av kulturarv (artikel 53) skulle höjas eftersom kommissionen anser att stöd som beviljas kultur endast spelar en liten roll i snedvridandet av konkurrensen på den inre marknaden. Anmälningströskelvärdet för investeringsstöd för kultur skulle enligt förslaget vara 150 miljoner euro per projekt istället för det nuvarande 100 miljoner euro och tröskelvärdet för driftstöd för kultur skulle vara 75 miljoner euro per företag per år istället för det nuvarande 50 miljoner euro.

Gruppundantagsförordningen kan endast tillämpas på sådana stödformer för vars del det exakta stödbeloppet kan räknas ut i förväg (artikel 5, så kallat överblickbart stöd). Enligt förslaget skulle även försäljning eller uthyrning av materiella anläggningstillgångar (mark, byggnader, anläggningar, maskiner och utrustning) under marknadspriset anses vara överblickbart stöd om värdet har fastställts antingen genom en oberoende expertvärdering före försäljningen eller uthyrningen eller genom hänvisning till ett allmänt tillgängligt, regelbundet uppdaterat och allmänt accepterat referensvärde. Även ett sådant statligt stöd kunde alltså i fortsättningen beviljas med stöd av gruppundantagsförordningen, såvida de övriga förutsättningarna i förordningen uppfylls.

Kommissionen övervakar verkställandet av förutsättningarna i gruppundantagsförordningen i efterhand. Medlemsstaterna borde i samband med beviljandet av stöd enligt gruppundantagsförordningen se till att alla allmänna förutsättningar som fastställts i förordningen och särskilda förutsättningar som berör stödformen uppfylls. Artikel 12 som berör övervakning utökas med en ny kontrollförpliktelse för medlemsstaterna gällande skattemässigt stöd som beviljas automatiskt på grundval av skattedeklarationer som lämnats in av stödmottagarna och för vilkas del uppfyllande av alla tillämpningsförutsättningar i gruppundantagsförordningen inte kontrolleras för varje enskild stödmottagare. Enligt förslaget ska medlemsstaterna för stöden i fråga införa en lämplig kontrollmekanism med hjälp av vilken man kan försäkra sig om att alla förutsättningar i gruppundantagsförordningen uppfylls. Kontrollen borde göras regelbundet en gång per räkenskapsår, åtminstone i efterhand, och genom stickprov.

Kommissionen föreslår att regionalstödet tillämpningsområde (artikel 13) på glest befolkade områden (i Finland Östra och Norra Finland) och de yttersta randområdena (områden fastställda i EUF-fördragets artikel 349, punkt 1; Guadeloupe, Franska Guyana, Martinique, Réunion, Saint Barthélem, Saint-Martin, Azorerna, Madeira, Kanarieöarna) ska utvidgas så att regionala driftstöd även skulle kunna beviljas sektorerna för primär jordbruksproduktion och bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter samt fiske- och vattenbrukssektorn. Kommissionen föreslår också att tillämpningsområdet ska utvidgas så att regionala driftstöd även kunde beviljas företag med ekonomiska svårigheter (artikel 1 punkt 4c). Enligt gruppundantagsförordningen är stödande av företag med ekonomiska svårigheter i huvudsak inte möjligt.

I glest befolkade områden, såsom i Finland Östra och Norra Finland, kan regionalt driftstöd enligt gruppundantagsförordningen endast beviljas som regionalt transportstöd (artikel 15 punkt 2).

Dessutom föreslår kommissionen vissa förenklingar och utvidgningar för beviljande av regionala driftstöd i EU:s randområden. Transportstöd och andra driftstöd som beviljas i dessa områden skulle i fortsättningen behandlas med samma principer.

Enligt artikel 22 i gruppundantagsförordningen kan icke börsnoterade småföretag upp till fem år efter deras registrering eller efter inledande av verksamheten under vissa omständigheter beviljas startstöd (stöd till nystartade företag). Kommissionen föreslår som ny förutsättning för beviljande av startstöd att företaget ska inleda en verksamhet som är ny för företaget. I utkastet till förslag preciseras inte vad som avses med inledande av ny verksamhet för små, startup- företag som varit verksamma i mindre än fem år.

3 Förslagets rättsliga grund och subsidiaritetsprincipen

Enligt artikel 109 i EUF-fördraget får rådet på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet fastställa vilka kategorier av stödåtgärder som är undantagna från skyldigheten att anmäla statliga stöd. Rådet har utgående från detta antagit förordningen (EU) 2015/1588 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på vissa slag av övergripande statligt stöd (kodifiering), det vill säga den så kallade bemyndigandeförordningen för statliga stöd. Med stöd av punkt 4 i artikel 108 i grundfördraget kan kommissionen fastställa sådana förordningar som berör de fastställda formerna av statligt stöd och genom vilka stödformerna i fråga blir undantagna från förhandsanmälningskyldigheten.

4 Konsekvenserna för nationell lagstiftning, inklusive Ålands ställning

Den av kommissionen fastställda allmänna gruppundantagsförordningen för statliga stöd är direkt tillämplig i Finland inklusive Åland.

Ändringarna i gruppundantagsförordningen som framgår av utkastet till förslag skulle ha ringa konsekvenser för den nationella lagstiftningen. Ändringarna borde beaktas när statsstöddordningar och nationella bestämmelser som hänför sig till dem uppgörs.

5 Övriga konsekvenser

Utkastet till förslag har inga direkta budgetkonsekvenser. De föreslagna ändringarna skulle utvidga undantagen för anmälningskyldigheten för statliga stöd, men detta medför inga konsekvenser för nationella stödanslag eller fördelningen av dessa. Genom att utvidga gruppundantagsförordningens investeringsstöd för bland annat flygplatser och hamnar är syftet att underlätta det administrativa förfarandet i samband med beviljande av stöd, inte att skapa nya stödformer eller öka beloppet av det officiella stöd som beviljas.

En utvidgning av gruppundantagsförordningens tillämpningsområde skulle underlätta förfarandena som hänför sig till statliga stöd och den administrativa börda som hänför sig till dem. För Finlands del skulle den underlättande konsekvensen i praktiken begränsa sig främst till de investeringsstöd som beviljas flygplatser och hamnar och som i enlighet med de fastställda förutsättningarna skulle omfattas av gruppundantagsförordningen. I Finland förväntas endast ett fåtal stödåtgärder av detta slag under den gällande gruppundantagsförordningens giltighetstid till utgången av år 2020, så effekterna av underlättandet av den administrativa bördan förblir i praktiken ringa. För flygplatsernas del har reformen betydelse endast om flygplatsinfra-

U 23/2016 rd

strukturen beviljas stöd från statens budget eller exempelvis av kommunerna; däremot kommer intern finansiering som förverkligas inom Finavia Abp:s flygplatsnätverk och som grundar sig på bruksavgifter och kommersiella inkomster inte att omfattas av reglerna för statligt stöd. Exempelvis har kommissionen under åren 2010–2015 godkänt sammanlagt tre statliga stödåtgärder som Finland anmält för finansiering av flygplatsinfrastruktur. För hamnarnas del är de av kommissionen föreslagna tröskelvärdena för anmälan med tanke på Finland så höga att de officiella stöden för investeringsprojekt i hamnar nästan alltid skulle frigöras från skyldigheten till förhandsanmälan till kommissionen om förutsättningarna i gruppundantagsförordningen uppfylls för övriga delar. Finland har hittills inte underrättat kommissionen om statliga stöd för finansiering av hamninfrastruktur men man kan uppskatta att för hamnarnas del kan en utvidgning av gruppundantagsförordningen ha betydelse i vissa enskilda fall (exempelvis investeringsstöd beviljat av kommunerna).

En höjning av tröskelvärdet för anmälan av investerings- och driftstöd som beviljats kultur och bevarande av kulturarv har för Finlands del i praktiken inga konsekvenser eftersom de tröskelvärden som ingår i gruppundantagsförordningen i praktiken redan är höga för Finlands del.

De av kommissionen föreslagna ändringarna skulle möjliggöra beviljande av regionalt transportstöd även inom sektorerna för primär jordbruksproduktion och bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter samt fiske- och vattenbrukssektorn i glest befolkade områden, i Finland Östra och Norra Finland. Ändringarna som gäller driftstöd för EU:s randområden berör inte Finland. Förslaget skulle utvidga stödmöjligheterna i EU:s randområden, men detta anses inte snedvrیدا konkurrensen för Finlands del.

På EU-nivå skulle en utvidgning av gruppundantagsförordningen förbättra kommissionens möjligheter att koncentrera kontrollen av statligt stöd till de betydande stöd som snedvrیدer konkurrensen på den inre marknaden mest. Utvidgningen av tillämpningsområdet för förordningen uppskattas inte medföra sådana snedvrیدande konsekvenser för konkurrensen som skulle bero på att för Finlands del viktiga konkurrensländer skulle kunna utnyttja statliga stöd utan kommissionens förhandsgodkännande.

Skyldigheten till efterhandskontroll av skattemässiga stöd som beviljas automatiskt på grundval av skattedeklarationen (i Finland i praktiken energiskattestöd) skulle öka det administrativa arbetet för medlemsstatens stödmyndighet. Enligt kommissionens förslag skulle kontrollen ske en gång per räkenskapsår, åtminstone i efterhand och genom stickprov, vilket ändå håller den administrativa bördan som förorsakas av skyldigheten skälig. Dessutom har kontrollförfarandet för skattestöden i fråga i Finland redan nu ändrats så att de motsvarar kommissionens förslag.

6 Behandling av ärendet i EU och nationell behandling av ärendet

Ärendet behandlas av kommissionens och medlemsstaternas rådgivande kommitté för statliga stöd den 24 maj 2016.

Kommissionens första offentliga samråd i ärendet ordnas under tiden 7.3–30.5.2016. Hösten 2016 ordnar kommissionen ett andra offentligt samråd om ärendet utgående från ett ändrat förslag och hör då den rådgivande kommittén för statliga stöd på nytt.

Förslagsutkastet och U-skrivelsen har behandlats i sektionen för konkurrens, statsstöd och upphandling (EU 12) samt i trafiksektionen (EU 22) i ett skriftligt förfarande under tiden 2.–9.5.2016.

7 Statsrådets ståndpunkt

Stadsrådet understöder allmänt förslaget. Förslaget skulle utvidga tillämpningsområdet för gruppundantagsförordningen för statligt stöd och således förenkla förfarandena för övervakningen av statligt stöd.

Statsrådet anser att inkluderande av investeringsstöd som beviljas hamnar och flygplatser i gruppundantagsförordningen ska understödjas. Antagande av regler om statligt stöd för hamnar är välkommet och förtydligar bedömningen av statliga stöd som beviljas hamnar. För flygplatsernas del har statsrådet tidigare i samband med ändringen av rådets s.k. bemyndigandeförordning för statliga stöd ansett att antagande av gruppundantagen kunde utvidgas till exempel till statliga stöd som beviljas till förmån för regionala flygfält (U 3/2013 rd). De i kommissionens utkast till förslag framförda anmälningströskelvärdena och maximala stödnivåerna för investeringsstöd framförallt för hamnar är relativt höga, särskilt i förhållande till de finländska trafikmängderna, investeringsnivåerna och mängderna offentligt stöd. Statsrådet anser ändå inte att det är nödvändigt att sänka de tröskelvärden eller maximala stödnivåer som kommissionen föreslagit.

Statsrådet understöder de högre anmälningströskelvärden som berör stöd som beviljas för främjande av kultur och kulturarv.

Statsrådet anser att den av kommissionen föreslagna förpliktelsen för kontroll i efterhand som fastställs för medlemsstaterna i sådana fall där skattemässigt stöd beviljas automatiskt på grundval av skattedeklarationer som lämnats in av stödmottagarna är värd att förespråkas och ändamålsenlig. Med hjälp av kontrollen försäkras man sig på ett administrativt ändamålsenligt sätt om att tillämpningsförutsättningarna i gruppundantagsförordningen iakttas.

Statsrådet anser att det är nödvändigt att få tilläggsutredningar och preciseringar om vissa av de föreslagna ändringarna av kommissionen. Detta gäller exempelvis den föreslagna tilläggsförutsättningen att den verksamhet som inleds ska vara ny för företaget för att stöd till nystartade företag i enlighet med artikel 22 till icke börsnoterade småföretag som varit verksamma mindre än fem år ska kunna beviljas.